III

*(Acte pregătitoare)*

# BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

## AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

**din 18 septembrie 2020**

**cu privire la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2016/1011 în ceea ce privește exceptarea anumitor indici de referință pentru cursul de schimb valutar din țări terțe și desemnarea indicilor de referință de înlocuire pentru anumiți indici de referință care încetează**

**(CON/2020/20)**

(2020/C 366/04)

### Introducere și temei juridic

La 8 septembrie 2020, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Consiliului Uniunii Europene o solicitare de emitere a unui aviz cu privire la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2016/1011 în ceea ce privește exceptarea anumitor indici de referință pentru cursul de schimb valutar din țări terțe și desemnarea indicilor de referință de înlocuire pentru anumiți indici de referință care încetează ([1]) (denumit în continuare „regulamentul propus").

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și pe articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, întrucât regulamentul propus conține dispoziții: (a) relevante pentru transmisia politicii monetare și care au, astfel, incidență asupra misiunii fundamentale a Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) de a defini și pune în aplicare politica monetară în conformitate cu articolul 127 alineatul (2) din tratat; și (b) asupra contribuției SEBC la buna desfășurare a politicilor promovate de autoritățile competente în ceea ce privește stabilitatea sistemului financiar în conformitate cu articolul 127 alineatul (5) din tratat. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

### Observații cu caracter general

1. ***Obiectivele regulamentului propus***

1.1. BCE apreciază principalul obiectiv al regulamentului propus de modificare a Regulamentului (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]) în sensul de a conferi Comisiei Europene competența de a adopta un act de punere în aplicare pentru a desemna o rată legală de înlocuire care să înlocuiască, în temeiul legislației, anumiți indici de referință a căror încetare ar duce la perturbări semnificative ale funcționării piețelor financiare din Uniune și care sunt supuși unui proces supravegheat de încetare ordonată ([3]). La data intrării în vigoare a actului de punere în aplicare al Comisiei, indicele de referință de înlocuire desemnat în actul respectiv ar înlocui, în temeiul legii, toate trimiterile la indicele de referință care a încetat să mai fie publicat, în toate contractele, instrumentele financiare și evaluările performanței unui fond de investiții, care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2016/1011, în cazul în care acestea nu conțin clauze alternative adecvate.

([1]) COM(2020) 337 final.

([2]) Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 (JO L 171, 29.6.2016, p. 1).

([3]) Noul articol 23a din Regulamentul (UE) 2016/1011, care urmează să fie introdus prin articolul 1 alineatul (2) din regulamentul propus.

1.2. BCE consideră că acesta este un instrument suplimentar util a cărui utilizare ar umple vidul legislativ creat în ceea ce privește contractele încheiate cu entități supravegheate, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 17 din Regulamentul (UE) 2016/1011 ([4]) (denumite în continuare „entități supravegheate din Uniune"), care utilizează un indice de referință a cărui încetare ar perturba în mod semnificativ funcționarea piețelor financiare din Uniune în cazul în care contractele relevante nu prevăd sau nu conțin o rată de referință alternativă adecvată. Acesta ar contribui la atenuarea riscului de imposibilitate a executării contractului și a riscului la adresa stabilității financiare, care ar putea rezulta din încetarea unui astfel de indice de referință.

1.3. BCE sprijină, de asemenea, propunerea cu privire exceptarea de la aplicarea Regulamentului (UE) 2016/1011 a indicilor de referință pentru cursul de schimb valutar administrați în țări terțe care se referă la cursul de schimb la vedere al unei monede dintr-o țară terță care nu este liber convertibilă și care îndeplinește celelalte criterii stabilite în regulamentul propus ([5]). Utilizarea unor astfel de indici de referință pentru cursul de schimb valutar din țări terțe, cu excepția celor furnizați de băncile centrale, nu va fi permisă în Uniune după 2021 ([6]) decât în cazul în care aceștia sunt supuși unei proceduri de echivalare, recunoaștere sau avizare. BCE apreciază că îndeplinirea acestei condiții ar fi problematică deoarece aceste tipuri de indici de referință nu sunt reglementate în afara Uniunii. Prin exceptarea acestor indici de referință de la aplicarea Regulamentului (UE) 2016/1011, entitățile supravegheate din Uniune ar putea, în orice caz, să îi utilizeze în continuare.

**Observații specifice**

2. ***Interesul și rolul BCE în sprijinirea tranziției pieței către rate aproape fără risc***

2.1. Indicii de referință, în special indicii de referință ai ratei dobânzii sau ratele interbancare oferite, constituie factori importanți pentru funcționarea piețelor financiare și pentru transmisia politicii monetare. Transmisia politicii monetare la nivelul economiei în ansamblul său se bazează pe capacitatea BCE de a monitoriza variațiile indicilor de referință de pe piețele monetare ca răspuns la modificările politicii BCE în materie de rate de referință ale dobânzii. Prin urmare, absența unor indici de referință solizi și fiabili ar putea declanșa perturbări ale pieței financiare, cu un posibil impact negativ semnificativ asupra transmisiei politicii monetare a BCE prin intermediul deciziilor sale și asupra capacității Eurosistemului de a contribui la buna desfășurare a politicilor promovate de autoritățile competente în ceea ce privește stabilitatea sistemului financiar.

2.2. Având în vedere aceste riscuri, BCE îndeplinește o serie de roluri în sprijinirea tranziției pieței financiare de la indicii de referință critici din zona euro către rate aproape fără risc. În 2017, împreună cu Comisia, cu Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe și cu Autoritatea pentru valori mobiliare și piețe financiare (FSMA), BCE a înființat Grupul de lucru privind ratele dobânzilor fără risc la operațiunile în euro, pentru care asigură secretariatul. Începând din octombrie 2019, BCE publică, de asemenea, rata dobânzii overnight negarantate pentru euro (€STR), pe baza datelor aflate deja la dispoziția Eurosistemului, pentru a completa ratele dobânzilor de referință existente stabilite de sectorul privat și a servi drept rată a dobânzii de referință cu rol de măsură de siguranță. Grupul de lucru a recomandat €STR ca rată a dobânzii fără risc pentru euro pentru înlocuirea EONIA, care nu va mai fi utilizată începând cu anul 2022. BCE participă, de asemenea, în cadrul Comitetului director pentru sectorul oficial, care oferă orientări Consiliului pentru Stabilitate Financiară în analizarea progreselor înregistrate în tranziția către rate aproape fără risc la nivel mondial.

3. ***Desemnarea unei rate legale de înlocuire pentru înlocuirea unui indice de referință, altul decât LIBOR***

BCE ia act de faptul că propunerea de a îi fi conferită Comisiei competența de a desemna o rată de înlocuire vizează în principal contractele încheiate cu entitățile supravegheate din Uniune care utilizează rata dobânzilor interbancare pe piața londoneză (LIBOR) ([7]), întrucât acest indice de referință nu poate fi menținut după sfârșitul anului 2021. În acest sens, Guvernul Regatului Unit și-a anunțat recent intenția de a modifica reglementările sale privind indicii de referință pentru a se asigura că, până la sfârșitul anului 2021, Autoritatea de conduită financiară a Regatului Unit (*Financial Conduct Authority*)

([4]) Articolul 3 punctul 17 din Regulamentul (UE) 2016/1011 include în definiția entităților supravegheate instituții de credit, societăți de investiții și anumite alte categorii de instituții financiare.

([5]) Noul articol 2 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (UE) 2016/1011, care urmează să fie introdus prin articolul 1 alineatul (1) litera (b) din regulamentul propus.

([6]) Articolul 51 alineatele (4a) și (4b) din Regulamentul (UE) 2016/1011.

([7]) Întrucât LIBOR este emis pentru monede și pentru scadențe diferite, trimiterile la LIBOR din prezentul aviz se interpretează ca trimiteri la perechea (perechile) de monede și de scadențe a căror publicare urmează să înceteze.

dispune de competențe de reglementare adecvate pentru gestionarea și controlul oricărei perioade de lichidare înainte de eventuala încetare a ratei LIBOR, astfel încât, printre altele, să asigure integritatea pieței ([8]). BCE ia act de faptul că, întrucât propunerea de a îi fi conferită Comisiei competența de a desemna o rată de înlocuire este formulată în termeni neutri în regulamentului propus, aceasta ar putea fi aplicată în cazul contractelor care utilizează alți indici de referință, cum ar fi, de exemplu, rata dobânzii interbancare oferită la operațiunile în euro (EURIBOR), cu condiția îndeplinirii condițiilor cadru prevăzute în regulamentul propus și în actul de punere în aplicare al Comisiei cu privire la indicele de referință relevant.

4. ***Planificarea de urgență de către entitățile supravegheate din Uniune***

4.1. BCE ia act de faptul că articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2016/1011 impune entităților supravegheate din Uniune care utilizează un indice de referință (cu excepția administratorilor de indici de referință), inclusiv instituțiilor de credit, să prezinte și să mențină planuri scrise solide în care să prevadă măsurile pe care le-ar întreprinde în cazul în care indicele de referință s-ar modifică în mod semnificativ sau ar înceta să mai fie furnizat. Entitățile supravegheate din Uniune trebuie să indice în planurile lor de urgență, atunci când este fezabil și oportun, unul sau mai mulți indici de referință alternativi care ar putea fi utilizați în locul indicilor de referință care nu mai sunt furnizați, indicând motivul pentru care acești indici de referință ar constitui alternative adecvate. În plus, entitățile supravegheate din Uniune trebuie să furnizeze aceste planuri și eventualele versiuni actualizate ale acestora autorității competente relevante, la cerere, și să le reflecte în relația contractuală cu clienții ([9]). Prin urmare, BCE consideră că desemnarea de către Comisie a unei rate legale de înlocuire va constitui un instrument suplimentar care poate fi aplicat unui indice de referință care încetează, în condițiile prevăzute în regulamentul propus, și că nu afectează ori aduce atingere obligațiilor de planificare de urgență ale entităților supravegheate din Uniune prevăzute de articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2016/1011.

4.2. BCE a publicat recent o evaluare orizontală a gradului de pregătire a instituțiilor de credit pentru reformele privind ratele dobânzilor de referință ([10]), în urma unui exercițiu de evaluare orizontală a impactului reformelor prevăzute de Regulamentul (UE) 2016/1011 asupra instituțiilor de credit supravegheate în cadrul Mecanismului unic de supraveghere. De asemenea, BCE a publicat pe website-ul său un raport separat privind pregătirile instituțiilor de credit pentru reformele privind ratele dobânzilor de referință ([11]), care stabilește anumite bune practici care pot ajuta instituțiile de credit în planificarea tranziției către noii indici de referință. Concluziile acestor rapoarte evidențiază importanța, pentru instituțiile de credit, a accelerării pregătirilor lor pentru trecerea la rate fără risc, în special prin elaborarea și punerea în aplicare a unor măsuri de atenuare și prin includerea unor mecanisme alternative robuste și adecvate în documentația lor contractuală. Prin urmare, BCE nu consideră că propunerea de instituire a unui mecanism de rate legale de înlocuire constituie o alternativă la tranziția de la EURIBOR sau de la LIBOR în cazul în care un contract poate fi modificat.

5. ***Recomandările Grupului de lucru privind ratele dobânzilor fără risc la operațiunile în euro***

5.1. BCE ia act de faptul că, în conformitate cu regulamentul propus, la adoptarea actului de punere în aplicare pentru desemnarea unui indice de referință de înlocuire, Comisia va trebui să ia în considerare, în cazul în care este disponibilă, recomandarea formulată de un grup de lucru privind rata de referință alternativă care funcționează sub egida băncii centrale responsabile de moneda în care sunt exprimate ratele dobânzii aferente indicelui de referință de înlocuire ([12]).

5.2. BCE ar dori să reamintească în acest sens faptul că Grupul de lucru privind ratele dobânzilor fără risc la operațiunile în euro a fost convocat de către BCE, de către Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe, de către FSMA și de către Comisie și că BCE asigură secretariatul acestuia și participă în calitate de observator de la lansarea sa. Cu toate acestea, recomandările emise în acest context aparțin exclusiv acestui grup de lucru al sectorului privat, iar BCE nu își asumă nicio responsabilitate sau răspundere pentru conținutul acestora. În plus, faptul că BCE asigură în prezent secretariatul grupului de lucru nu ar trebui să fie considerat ca implicând în vreun fel faptul că BCE împărtășește vreuna dintre opiniile exprimate în recomandările grupului de lucru ([13]).

([8]) A se vedea „Financial Services Regulation: House of Commons Written statement by the Chancellor of the Exchequer, Rishi Sunak" (Reglementarea în materie de servicii financiare: declarația scrisă a Camerei Comunelor prezentată de ministrul de finanțe, Rishi Sunak), HCWS307, 23 iunie 2020, disponibilă la adresa www.parliament.uk

([9]) Articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2016/1011.

([10]) A se vedea „A horizontal assessment of SSM banks' preparedness for benchmark rate reforms" (O evaluare orizontală a gradului de pregătire a băncilor din cadrul MUS pentru reformele privind ratele dobânzilor de referință), 23 iulie 2020, disponibilă pe website-ul Supravegherii bancare a BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

([11]) A se vedea „Report on preparations for benchmark rate reforms" (Raport privind pregătirile pentru reformele privind ratele dobânzilor de referință), 23 iulie 2020, disponibil pe website-ul Supravegherii bancare a BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

([12]) Noul articolul 23a alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2016/1011, care urmează să fie introdus prin articolul 1 alineatul (2) din regulamentul propus.

([13]) A se vedea considerentul (10) al regulamentului propus.

6. ***Legislația aplicabilă contractelor vizate***

BCE înțelege că, în temeiul regulamentului propus, în cazul în care indicele de referință încetează să mai fie publicat, rata de înlocuire desemnată va înlocui indicele de referință în orice contract sau instrument existent care implică o entitate supravegheată a Uniunii și care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2016/1011, indiferent de legislația aplicabilă contractului sau instrumentului sau de locul în care indicele de referință a fost autorizat sau publicat. Această intenție pare să rezulte din expunerea de motive ([14]) care clarifică faptul că rata legală de înlocuire va înlocui, în temeiul legii, toate trimiterile la indicele de referință care încetează în toate contractele încheiate de o entitate supravegheată din Uniune.

7. ***Domeniul de aplicare al contractelor vizate***

Astfel cum s-a menționat mai sus, potrivit regulamentului propus, competența Comisiei de a desemna rata de înlocuire ar urma să se aplice contractelor existente care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2016/1011 și la care o entitate supravegheată din Uniune este parte. Autoritatea care inițiază consultarea este invitată să ia în considerare extinderea domeniului de aplicare al contractelor care ar face obiectul acestei competențe propuse, astfel încât, în cazul în care contractul care face trimitere la indicele de referință care urmează să fie înlocuit este reglementat de legislația unui stat membru al UE, să poate fi aplicată contractului rata de înlocuire desemnată, indiferent dacă o entitate supravegheată din Uniune este parte la contract. Acest lucru ar contribui la evitarea fragmentării care ar putea apărea altminteri pe piața Uniunii în ceea ce privește contractele relevante, în special contractele transfrontaliere, care utilizează indici de referință, având în vedere faptul că anumite contracte ar putea fi supuse desemnării ratei de înlocuire, iar altele nu.

8. ***Determinarea caracterului inadecvat al dispozițiilor alternative***

BCE ia act de faptul că regulamentul propus nu stabilește criteriile necesare stabilirii dacă dispozițiile alternative dintr-un contract care se raportează la indicele de referință care încetează sunt inadecvate și, prin urmare, un astfel de contract intră în categoria contractelor cărora li se aplică rata de înlocuire desemnată în cazul în care se consideră că publicarea indicelui de referință ar perturba în mod semnificativ funcționarea piețelor financiare din Uniune. BCE consideră că, după consultarea publică a tuturor părților interesate, acest aspect și multe altele ar trebui clarificate în actul de punere în aplicare care urmează să fie adoptat de Comisie în conformitate cu procedura menționată la articolul 50 din Regulamentul (UE) 2016/1011.

În cazul în care BCE recomandă modificarea regulamentului propus, propunerile de redactare specifice însoțite de o explicație în acest sens se regăsesc într-un document tehnic de lucru separat. Documentul tehnic de lucru este disponibil în limba engleză pe website-ul EUR-Lex.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 18 septembrie 2020.

*Președintele BCE*
Christine LAGARDE

([14]) A se vedea pagina 12 din expunerea de motive la regulamentul propus.